

Ikke en Alliance, og ikke Liberale: hvad er så idéen?

Af JAKOB JESSEN, *kommentator i RÆSON*

NY ALLIANCE kigger fremad i en mere ensidig liberal retning. Det var budskabet ved pressemødet torsdag, hvor både det nye navn og det nye principprogram blev præsenteret. Frederik Hjort har her i RÆSON rost partiet for relanceringen og den nye liberale linje. Men hvor liberal er alliancen? Og hvem danner hvilken alliance? Og hvorfor i det hele taget denne genopstandelse? I forsøget på at finde svar på disse spørgsmål er det oplagt at tage fat i partiets spritnye navn. Splitter vi det op i de to bestanddele, må "Liberal" beskrive den politiske substans og "Alliance" den strategiske linje:

Er partiet liberalt? Skal man tro den seneste tids udmeldinger, og skal der være nogen form for ræson i partiets nye navn må det nye principprogram være – ja – liberalt. Og sørme ja – de generelle liberale værdipolitiske formuleringer er det gennemgående tema i chartret. 'Frihed til individet' og 'en stat i stramme tøjler' i alle tænkelige afskygninger: "Frihed i højsædet", "plads til forskellighed", "frihed under ansvar", frihed til at disponere" og diverse andre afledte frihedsfortolkninger fylder godt til. Mere konkret er det dog – ikke overraskende – på skatte- og erhvervs politikken, at de liberale tanker materialiserer sig: skatten skal sættes ned. Og så skal den være flad. Punktum.

Principprogrammet er altså liberalt. Eller rettere: dele af principprogrammet er. Man skal nemlig ikke scrolle langt ned i principprogrammet, før det bliver så som så med den "rendyrkede liberalisme". For det første er formuleringerne i de afsnit, der omhandler social- og velfærdspolitik noget vage når det kommer til egentlig liberalisme. Jovist, den offentlige sektor skal afbureaukratiseres, mens retten til "det frie valg" skal udbygges. Ydermere skal brugerbetalingen indføres på visse områder. Men. Man må her holde sig for at øje, at der intet gennemgribende opgør er med det socialdemokratiske forsørgersamfund: staten skal spille en aktiv og forsørgende rolle i forhold marginaliserede grupper, den offentlige sektor skal effektiviseres muligvis udliciteres, men

tilsyneladende ikke privatiseres. I det hele taget skal staten sørge før at levere velfærd til dem, der har brug for den – og helst ingen andre. Ikke "rendyrket liberalt", ej heller det omvendte.

For det andet er partiets holdning til den danske arbejdsmarkedsmodel – som partiet erklærer sig åbenhjertigt tilhænger af – forståeligt, fornuftigt, men til gengæld ikke just "rendyrket liberalt". Og for det tredje: i forholdet til religions- og foreningsfriheden er det liberale islet til at overse. I al fald lægges der vægt på at antidemokratiske grupperinger – læs islamiske – ikke skal tolereres fra nogen side. Bevares, for at forsvare de liberale værdier naturligvis. Det ræsonnement kan have sin berettigelse, men omvendt må spørgsmålet dog nødvendigvis være, hvor langt den liberale alliance vil begrænse andre menneskers fundamentale frihedsrettigheder for at forsvare sine egne værdier? Et centralt paradoks i denne debat.

Et parti, der på skatte- og erhvervs politikken har en klar liberal profil, og som derudover svæver rundt i en pseudoliberal velfærdskonsensus.

Der danner sig under alle omstændigheder et billede af et parti, der på skatte- og erhvervs politikken har en klar liberal profil, og som derudover svæver rundt i en pseudoliberal velfærdskonsensus.

LAD os nu se på det strategiske: Hvorfor "Alliance"? Det første mulige svar ligger ligefor: "Alliance" er bibeholdt for – på en måske lidt akavet manér – at signalere, at der stadig er en – måske tynd – rød linje tilbage til det, vi engang kendte som Ny Alliance. Naturligvis for ad den vej at undgå at blive hængt ud som partientreprenører, der starter et nyt parti, op hver gang man møder en bankdirektør.

Men en 'alliance' må vel indeholde nogle parter – og hvem er det? Umiddelbart må der kunne anlægges to mulige svar: eksterne og interne parter.

Er der noget der tyder på at partiet i sig selv rummer en alliance, fx mellem mennesker af forskellig ideologisk observans? Efter sommerens udrensninger må svaret være nej. Desuden lancerer partiet sig jo netop på at være et strømlinet liberalt apparat i modsætning til den diskussionsgruppe, der blev søsat sidste sommer.

Er Alliancen til gengæld et parti, der søger at skabe eksterne alliancer på tværs af konventionelle skel i dansk politik? Der var engang – dengang partiet hed noget andet! – hvor et af de centrale grundpiller i partiet var at sætte det meget lidt liberale Dansk Folkeparti uden for indflydelse. Ideen var dengang at skabe et alternativ over midten, en – ja – Ny Alliance. Hen over foråret og sommeren, med ekskluderingen af Jørgen Poulsen som et eklatant højdepunkt, blev der dog lagt drastisk afstand til denne oprindelige linje: nu skulle der ikke kastes med mudder, i stedet skulle partiet orientere sig ensidigt mod regeringen og dvs. Dansk Folkeparti. En linje, der nu er videreført og ekspliciteret ved grundlæggelsen af LA. ”Alliance” refererer altså tilsyneladende ikke til en bred liberal alliance, højst til en alliance med Dansk Folkeparti - der i givet fald næppe kan kaldes *liberal!*

DET skrænter åbenlyst gevaldigt med at opfylde de forventninger, partiets nye navn genererer. Hvorfor i al verden så dette parti? En ting er sikkert: Liberal Alliance skal hente sine stemmer hos Venstre. Kan de det? Kigger man isoleret på henholdsvis LA og Venstres principprogrammer er ligheden overvældende, og stemmerne skal nu sandsynligvis også hentes hos de vælgere, der har fået nok af regeringen og Dansk Folkepartis pragmatiske og midtsøgende realpolitik, eksempelvis på velfærdsområdet. Problemet for Liberal Alliance er blot, at Venstre selv forsøger at pleje de mere liberale kræfter i og omkring partiet bl.a. ved at sende ordførere (engang Birthe Rønn Hornbech) og skatteministre i felten for at levere liberale budskaber, der ligger nærmere partiets principprogram end partitoppens officielle linje. Hvad de unge venstreløvere dog tilsyneladende ikke får lov til, er til gengæld at pleje de Venstre-vælgere, der har fået nok af det krævende parløb med Dansk Folkeparti: det er sjældent at Venstremedlemmer kritiserer DF skarpt. Og netop derfor synes det at være et selvmål af dimensioner for LA at blødne op for kritikken af netop DF.

Der danner sig altså et billede af et parti, der ikke formår at gennemføre det liberale i forhold til substansen og som ikke ønsker at danne nogen egentlig alliance. Det placerer partiet uhyre tæt på Venstre, der som sagt formår at rumme og give luft

til sine liberale traditioner. Spørgsmålet er derfor nødvendigvis, hvorfor vælgerne skulle sætte et kryds ved et parti, der umiddelbart intet nyt bringer og som de efterhånden har knaldrøde tal på troværdighedskontoen.

Et parti, der ikke formår at gennemføre det liberale i forhold til substansen og som ikke ønsker at danne nogen egentlig alliance. Det placerer partiet uhyre tæt på Venstre, der som sagt formår at rumme og give luft til sine liberale traditioner.

Fremtiden vil vise om Samuelson, Christensen og Khader med Seier Christensen i baggrunden formår at skabe et liberalt alternativ der kan leve op til den højtsvungne sammenligning med Usain Bolt eller om Liberal Alliance blot vil spille en rolle som borgerlig bænkevarmer.

Jakob Jessen er stud.mag. i dansk sprog litteratur ved Københavns Universitet og tilknyttet Københavns Universitetsradio. Fra idag fast kommentator i RÆSON.